

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI TƏHSİL NAZİRLİYİ

ALİ TƏHSİL PİLLƏSİNİN DÖVLƏT STANDARTI

MAGİSTRATURA SƏVİYYƏSİNİN İXTİSAS ÜZRƏ

T Ə H S İ L P R O Q R A M I

**İxtisasın (proqramın) şifri və adı: 060402 – Mühasibat
uçotu və audit**

BAKI – 2016

1. Ümumi müddəalar

- 1.1. Magistratura səviyyəsinin **060402 - Mühasibat uçotu və audit** ixtisası üzrə Təhsil Proqramı «Təhsil haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununa, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin müvafiq qərarları ilə təsdiq olunmuş «Ali təhsil pilləsinin dövlət standartı və proqramı», «Magistratura təhsilinin məzmunu, təşkili və magistr dərəcələrinin verilməsi qaydaları»nın tələblərinə, «Ali təhsilin magistratura səviyyəsi üzrə ixtisasların (ixtisaslaşmaların) təsnifatı»na və digər qanunvericilik aktlarına uyğun hazırlanmışdır.
- 1.2. Tabeliyindən, mülkiyyət növündən və təşkilati-hüquqi formasından asılı olmayaraq Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən ali təhsil müəssisələri **060402 - Mühasibat uçotu və audit** ixtisası üzrə magistr hazırlığını bu Təhsil Proqramı ilə həyata keçirir.
- 1.3. Strukturda istifadə olunan işarələr: ÜK - ümummədəni kompetensiyalar PK - peşə kompetensiyaları

2. 060402 - Mühasibat uçotu və audit ixtisasının xarakteristikası

- 2.1. Təhsil Proqramının mənimsənilməsinin normativ müddəti və məzunlara verilən elmi-ixtisas dərəcəsi:

İxtisasm şifri və adı	Verilən elmi-ixtisas dərəcəsi	Əyani forma üzrə təhsil müddəti	Kreditlərin sayı
060402 - Mühasibat uçotu və audit İxtisaslaşmalar: <i>- İstehsal sferasında mühasibat uçotu və audit</i> <i>- Xidmət sferasında mühasibat uçotu və audit</i>	Magistr	2 il	120

3.2. Proqramın mənimsənilməsi nəticəsində məzunun kompetensiyasına qoyulan tələblər.

- 3.2.1. Məzun aşağıdakı ümummədəni kompetensiyalara (**ÜK**) yiyələnməlidir:
  - özünün intellektual, ümummədəni və peşə hazırlığı səviyyəsini təkmilləşdirib inkişaf etdirmək (**ÜK-1**);
  - kütləvi və elmi nətiqlik vərdişlərinə yiyələnmək (**ÜK-2**);
  - digər sahələrin mütəxəssisləri, elmi nümayəndələri ilə ünsiyyət qurmaq (**ÜK-3**);
  - işgüzarlıq, peşəkarlıq, ünsiyyət vasitəsi kimi Azərbaycan və xarici dillərdən sərbəst istifadə etmək (**ÜK-4**);
  - təşkilati-idarəetmə qərarlarını qəbul edib, onun nəticələrini müəyyənləşdirmək və buna görə məsuliyyət daşımaq (**ÜK-5**);
  - müasir proqram təminatlarından mühasibat uçotu, iqtisadi təhlil və auditlə bağlı nəzəri və praktiki məsələlərin həllində istifadə etmək (**ÜK-6**);
  - kollektivdə işləmək qabiliyyəti (**ÜK-7**);
  - digər sahələrin mütəxəssisləri ilə ünsiyyətdə olmaq qabiliyyəti (**ÜK-8**);
  - fəal sosial mobillik (**ÜK-9**);
  - beynəlxalq arenada işləmək qabiliyyəti (**ÜK-10**).

- 3.2.2. Məzun aşağıdakı peşə kompetensiyalarına (**PK**) yiyələnməlidir:

Elmi-tədqiqat sahəsi üzrə:

- kommersiya və qeyri-kommersiya təşkilatlarında mühasibat uçotu, iqtisadi təhlil və auditlə bağlı məsələlərin həllində analitik iş metodlarından istifadə etmək **(PK-1)**;
- elmi-tədqiqatların aparılması üzrə işçi planı və proqramların işlənilməsinə həyata keçirmək, tədqiqatçılar qrupu və fərdi icraçılar üçün tapşırıqlar hazırlamaq **(PK-2)**;
- mühasibat uçotu, iqtisadi təhlil və audit sahəsində tədqiqatların aparılma mexanizminin işlənilib hazırlanması, onların nəticələrinə istinad etməklə Milli və Beynəlxalq standartların tələblərinə uyğun səviyyədə maliyyə (mühasibat) hesabatlarını hazırlamaq **(PK-3)**;
- tədqiqat mövzusu üzrə uçot və hesabat informasiyasının toplanılması, işlənilməsi və sistemləşdirilməsini həyata keçirmək, tədqiqatın metodunu və məsələlərin həlli vasitələrini müəyyən etmək **(PK-4)**;
- mühasibat uçotu, iqtisadi təhlil və audit sahəsi üzrə peşəkar mühasib və auditor fəaliyyətinə aid tədqiq olunan təsərrüfat fəaliyyətinin, proseslərin və obyektlərin nəzəri və praktiki üsullarını işləyib həyata keçirmək **(PK-5)**;
- peşəkar mühasib və auditor fəaliyyəti üzrə tədqiq olunan təsərrüfat fəaliyyətinin, proses və obyektlərin nəzəri və praktik sistemlərinin uçotunu proqramlaşdırmaq və kompüterdə işləmək **(PK-6)**;
- mühasibat uçotu, iqtisadi təhlil və audit üzrə aktual elmi problemləri aşkar etmək və tədqiqat aparmaq **(PK-7)**;
- innovasiyanın mühasibat uçotu, iqtisadi təhlil və auditlə bağlı istiqamətlərini müəyyənləşdirib tədqiqat aparmaq **(PK-8)**;
- risklərin idarə edilməsi sisteminin işlənilib hazırlanması məqsədi ilə təsərrüfat subyektlərinin fəaliyyətində maliyyə-iqtisadi risklərin aşkar edilməsi və tədqiqat aparmaq **(PK-9)**;
- mühasibat uçotu, iqtisadi təhlil və auditin müasir parametrlərini özündə əks etdirən Beynəlxalq Mühasibat Uçotu Standartlarına uyğun olaraq Milli Mühasibat Uçotu Standartlarının tətbiqi sahəsində mövcud problemlərin aşkar edilməsi və tədqiqat aparmaq **(PK-10)**;
- kommersiya təşkilatlarının vergi və digər dövlət orqanları ilə qarşılıqlı iqtisadi münasibətlərini araşdırmaq bacarığı və bu sahənin inkişafı istiqamətində mövcud olan problemləri tədqiq etmək **(PK-11)**;

Pedaqoji fəaliyyət üzrə:

- təhsil müəssisələrində mühasibat uçotu, iqtisadi təhlil və audit fənlərini tədris etmək **(PK-12)**;
- təhsil proqramları və tədris-metodiki vəsaitləri işləyib hazırlamaq **(PK-13)**;
- tədris, təlim və ya digər üsullarla öz biliklərini başqasına ötürə bilmək **(PK-14)**;

Layihə-iqtisadi fəaliyyət üzrə:

- Beynəlxalq və Milli Standartlara uyğun olaraq mühasibat uçotu və audit üzrə tətbiqi zəruri sayılan müvafiq normativ və metodiki sənədləri hazırlamaq və ya onların hazırlanmasına rəhbərlik etmək **(PK-15)**;
- hazırlanmış layihə və proqramların yerinə yetirilməsi üçün konkret təkliflər hazırlamaq **(PK-16)**;
- hazırlanmış layihələri təhlil edərək iqtisadi səmərəliliyi müəyyən etmək **(PK-17)**;
- biznes-planların elmi cəhətdən əsaslandırmaq və onların yerinə yetirilməsini obyektiv qiymətləndirmək **(PK-18)**;

- təsərrüfat subyektləri miqyasında mühasibat uçotu, iqtisadi təhlil və auditin aparılması və idarə olunmasının ümumi və fərdi prinsiplərini və eləcə də qaydalarını hazırlaya bilmək **(PK-19)**;

Təşkilati-inzibatçıq fəaliyyəti üzrə:

- uçot və hesabat məlumatları əsasında komməriya təşkilatlarının maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətini təhlil etmək və müvafiq tövsiyələr hazırlamaq **(PK-20)**;
- müxtəlif təşkilati-hüquqi formalı komməriya və qeyri-komməriya təşkilatlarının mühasibat uçotu və audit xidməti bölmələrinə rəhbərlik etmək **(PK-21)**;
- hazırlanmış və təsdiq edilmiş büdcənin icrası işini təşkil etmək **(PK-22)**;
- mühasibat uçotu və audit standartlarının tətbiqində qanunvericiliyin pozulması halları ilə barışmamaq və müvafiq inzibati tədbirlər görmək **(PK-23)**.
- peşəkar fəaliyyəti çərçivəsində gözlənilməz və mürəkkəb məsələləri həll etmək **(PK-24)**;
- müvafiq fəaliyyət və metodları təklif etmək və planlaşdırmağa, onların qısa və uzunmüddətli nəticələrini təhlil etmək **(PK-25)**;
- fəaliyyət və ya təhsil sahəsi ilə bağlı problemləri yaradıcı şəkildə müəyyənləşdirmək və ortaya qoya bilməyə, konkret vaxt çərçivəsində və məhdud informasiya şəraitində onları həll edə bilmək **(PK-26)**;
- fəaliyyət və təhsil sahəsi ilə bağlı problemlərin həlli zamanı müvafiq texnologiya və metodları seçmək və onlardan istifadə edə bilməyə, həmçinin potensial nəticələri müəyyənləşdirmək və ya qiymətləndirə bilmək **(PK-27)**;
- fəaliyyət və təhsil sahəsi ilə bağlı problemlərin həlli zamanı şəxsi davranışlarını tənqidi şəkildə qiymətləndirmək **(PK-28)**;
- fəaliyyət və təhsil sahəsi ilə bağlı problemləri Azərbaycan və bir xarici dildə şifahi və yazılı olaraq təqdim etmək və əsaslandırmağa, həmçinin mütəxəssis və qeyri-mütəxəssislərlə birgə müvafiq müzakirələrdə iştirak edə bilmək **(PK-29)**;
- innovativ yanaşma tələb edən mürəkkəb və gözlənilməz şəraitlərdə müstəqil şəkildə fəaliyyət göstərmək **(PK-30)**;
- təşkilat və ya qrupların strateji fəaliyyəti ilə bağlı məsuliyyət daşımaq **(PK-31)**;
- mürəkkəb şəraitlərdə etik qaydalara uyğun şəkildə davranma bilməyə, şəxsi davranışların etik aspektləri, imkanları, məhdudluğu və sosial rolunu anlamağa, fəaliyyət və təhsil sahəsi ilə bağlı məsələlərdə əsaslandırılmış qiymətləndirmə aparmaq **(PK-32)**;
- davamlı təlim və peşəkar inkişafı ilə bağlı şəxsi və digərlərinin ehtiyaclarını qiymətləndirməyə, həmçinin müstəqil təhsil üçün zəruri olan səmərəli metodlardan istifadə edə bilmək **(PK-33)**.

4. Peşə fəaliyyəti üzrə hazırhq səviyyəsinə və təhsilin məzmununa qoyulan minimum tələblər

4.1. Peşə fəaliyyətinin xarakteristikası.

4.1.1. 060402 - Mühasibat uçotu və audit ixtisası üzrə magistrlərin peşə fəaliyyətinin əsas istiqamətləri:

- elmi-tədqiqat;
- pedaqoji;

- layihə-iqtisadi;
- analitik;
- təşkilati-inzibatçıhıq və s.

4.1.2. Hazırlıq səviyyəsinə qoyulan tələblər:

Elmi-tədqiqat fəaliyyəti üzrə:

- mühasibat uçotu, iqtisadi təhlil və audit sistemində aktual problemlərin aşkara çıxarılması və tədqiq edilməsi;
- mühasibat uçotu, iqtisadi təhlil və audit üzrə tədqiqatın aparılması planı və proqramın işlənilib hazırlanması;
- elmi bölmələr və fərdi icraçılar üçün müvafiq tapşırıqların hazırlanması;
- mühasibat uçotu, iqtisadi təhlil və audit üzrə tədqiqatların aparılması, nəticə və təkliflərin işlənilib hazırlanması;
- mühasibat uçotu, iqtisadi təhlil və audit sahəsində müvafiq hesabatların və elmi nəşrlərin hazırlanması üçün mövcud məlumatların ümumiləşdirilməsi;
- elmi-tədqiqat mövzuları üzrə məlumatların axtarılması, toplanması və ümumiləşdirilməsi;
- mikro səviyyəli uçot və hesabat məlumatlarından istifadə etməklə maliyyə vəziyyətinin və maliyyə nəticələrinin təhlil edilməsi və qiymətləndirilməsi.

Pedaqoji fəaliyyət üzrə:

- mühasibat uçotu, iqtisadi təhlil və audit fənlərini tədris müəssisələrində tədris etmək;
- tədris proqramı və tədris-metodik materialların hazırlanması.

Analitik fəaliyyət üzrə:

- mühasibat uçotu, iqtisadi təhlil vasitəsilə təşkilatın strategiyasının və taktikasının inkişaf istiqamətlərinin müəyyənləşdirilib qiymətləndirilməsi;
- kommərsiya və qeyri-kommərsiya təşkilatlarının fəaliyyətini xarakterizə edən maliyyə-iqtisadi göstəricilərinin təhlili və qiymətləndirilməsi;
- maliyyə (mühasibat) hesabatı məlumatlarına əsasən təşkilatın inkişaf göstəricilərinin təhlil edilməsi və ehtiyatların aşkara çıxarılması;
- təsərrüfat əməliyyatlarının qanuniliyinə, maliyyə intizamının gözlənilməsinə nəzarətin həyata keçirilməsi;
- qərarların qəbul edilməsində subyektivliyin aradan qaldırılması;
- bütün növ ehtiyatlardan səmərəli istifadənin qiymətləndirilməsi.

Təşkilati-inzibatçılıq fəaliyyət üzrə:

- təşkilatın inkişafı ilə bağlı idarəetmə siyasətinin işlənilib hazırlanmasına rəhbərlik edilməsi;
- müxtəlif təşkilati-hüquqi formalı müəssisələrdə mühasibat uçotu və audit xidməti bölmələrinə rəhbərlik edilməsi;
- hazırlanmış və təsdiq edilmiş büdcənin icrası işinin təşkil və təmin edilməsi;
- pul axınlarının hərəkətinin, zəruri maliyyə ehtiyatlarının formalaşması və istifadəsinin idarə olunması.

4.2. Təhsilin məzmununa qoyulan minimum tələblər

İxtisas üzrə fənn bölmələri, fənlərin kreditləri, onların mənimsənilməsinin nəticələri (bilik, bacarıq və vərdişlər baxımından) və qazanılması nəzərdə tutulan kompetensiyaların kodları.

Fənn bölməsinin kodu	Fənn bölmələri, onların mənimsənilməsinin nəticələri (bilik, bacarıq vərdişlər baxımından)	Fənn bölmələri üzrə kreditlərin sayı	Fənnin kodu və adı	Fənn üzrə kreditlərin sayı	Qazanılması nəzərdə tutulan kompetensiyaların kodları
Təhsil hissəsi					
M F-B00	<p>İxtisas (ixtisaslaşma) fənləri bölməsi bilməlidir: Bu bölməyə daxil olan fənlərin öyrənilməsi nəticəsində tələbə</p> <p>bilməlidir: - müasir iqtisad elminin əldə etdiyi nailiyyətləri sistemləşdirilmiş şəkildə şərh etməyi, yeni iqtisadi sistemlərin transformasiya prosesinin qanunauyğunluqlarını və metodoloji prinsiplərini, - mikro və makro iqtisadi problem və modellərin sistemli şəkildə şərhini, -qlobal qeyri-sabitlik şəraitində iqtisadi artımın və təhlükəsizliyin qorunması siyasətini, -işgüzar tssiklin idarə olunmasını, uzunmüddətli iqtisadi artımın sürətləndirilməsi yollarını;</p>	60	<p>MİF-B01 <i>Mühasibat uçotu və auditin müasir problemləri</i></p> <p>MİF-B02 <i>Tədqiqat metodları</i></p> <p>MİF – B03 <i>Ali məktəb tərəfindən müəyyən edilən fənlər*</i></p>	<p>6</p> <p>6</p> <p>48</p>	<p>PK-1 PK-2 PK-3 PK-4 PK-5 PK-6 PK-7 PK-8 PK-9 PK-10 PK-11 PK-12 PK-13 PK-14 PK-15 PK-16 PK-17 PK-18 PK-19 PK-20 PK-21 PK-22 PK-23 PK-24 PK-25</p>

	<p>- iqtisad elminin və iqtisadiyyatın fəlsəfi-metodoloji aspektdən dəyərləndirilməsini, - mövcud nəzəri və metodoloji problemlərin konseptual qiymətləndirilməsini, - müxtəlif yanaşmaların müqayisəli təhlili və nəzəri ümumiləşdirilməsinin aparılması metodikasını, - iqtisadiyyatın sistemli yaranış keyfiyyətində ictimai həyatın digər sferə və sahələri ilə integrativ bağlılığının fəlsəfi interpretasiyasını; - mühasibat uçotu və audit fəaliyyətinin qanunauyğunluqlarını; - kommersiya və qeyri-kommersiya təşkilatlarının mühasibat uçotu, iqtisadi təhlil və audit məsələləri ilə əlaqədar analitik iş metodlarını; - elmi-tədqiqatların aparılması üzrə işçi planı və proqramların işlənilməsinə həyata keçirmək, tədqiqatlar qrupu və fərdi icraçılar üçün tapşırıq hazırlamağı; - mühasibat uçotu, iqtisadi təhlil və audit sahəsində tədqiqatların aparılma mexanizminin işlənilməsinə həyata keçirilməsi, onların nəticələrinin həllini tələb edib, Milli və Beynəlxalq Standartların tələblərinə uyğun səviyyədə maliyyə (mühasibat) hesabatlarını hazırlamağı; - mühasibat uçotu, iqtisadi təhlil və audit sahəsi üzrə peşəkar mühasib və auditor fəaliyyətinə aid tədqiqat olunan təsərrüfat fəaliyyətinin, proseslərin və obyektlərin nəzəri və praktiki üsulların işlənilməsinə həyata keçirilməsi;</p> <p>bacarmalıdır: - riskin və qeyri-müəyyənliyin</p>				<p>PK-26 PK-27 PK-28 PK-29 PK-30 PK-31 PK-32 PK-33</p>
--	--	--	--	--	---

<p>iqtisadi mahiyyəti, oyunlar nəzəriyyə-sinin məzmununu izah etməyi,</p> <ul style="list-style-type: none"> -alternativ strategiyanın müəy-yənləşdirilməsini, -gəirlərin bölgüsü və yoxsulluğa qarşı mübarizənin istiqamətləri, qeyri-bərabərliyi törədən səbəblər, amillər və mənbələri aşkar etməyi, makroiqtisadiyyatın əsas prinsipləri, dövlətin iqtisadi siyasəti və onun xarici ticarətin və milli iqtisadiyyatın inkişafına olan təsirini müəyyənləşdirməyi; - iqtisadi proses və hadisələrin konseptual məzmununu tam və dolğun şəkildə üzə çıxarmağı, konseptual yanlışlara yol verilməməyi, - aparılan tədqiqatların fəlsəfi metodoloji yönümünü, o cümlədən problemlərin tədqiqat metodları və şərh üsullarının müəyyən etməyi, -onların inkişaf təməyülləri və perspektivləri haqqında əsaslandırılmış biliklər sistemini formalaşdırmağı; - risklərin idarə edilməsi sisteminin işlənilməsi üçün hazırlanması məqsədi ilə təsərrüfat subyektlərinin fəaliyyətində maliyyə-iqtisadi risklərin aşkar edilməsini və tədqiqat aparmağı; - mühasibat uçotu, iqtisadi təhlil və auditin bütün müasir parametrlərini özündə əks etdirən Beynəlxalq Mühasibat Uçotu Standartlarına uyğun olaraq Milli mühasibat uçotu standartlarının tətbiqi sahəsində mövcud problemlərin aşkar edilməsini və tədqiqat aparmağı; - kommərsiya təşkilatlarının vergi və digər dövlət orqanları				
---	--	--	--	--

	<p>ilə qarşılıqlı iqtisadi münasibətlərini bilməli və bu sahənin inkişafı istiqamətində mövcud olan problemləri tədqiq etməyi;</p> <p>Yiyələnməlidir:</p> <ul style="list-style-type: none"> -sferada praktiki fəaliyyət vərdişlərinə; - peşəkar sfera elmi-tədqiqat işlərinin aparılmasının metod və metodologiyasına; - sərbəst tədqiqat və elmi iş aparmaq vərdişlərinə; - müasir proqram təminatlarından mühasibat uçotu, iqtisadi təhlil və auditlə bağlı məsələlərin həllində istifadə etməyə; - Beynəlxalq və Milli Standartlara uyğun olaraq mühasibat uçotu və audit üzrə tətbiqi zəruri sayılan müvafiq normativ və metodiki sənədləri hazırlamaq və ya onların hazırlanmasına rəhbərlik edə bilməyə; 				
MET – B00	<p>Elmi-tədqiqat işləri</p> <p>Magistr tədqiqatlar, kommunikasiya və innovasiya, tədqiqat işlərinin aparılması dərslərini mənimsədikdən və elmi-tədqiqat işini yerinə yetirdikdən sonra aşağıdakıları bilməli və bacarmalıdır:</p> <ul style="list-style-type: none"> - akademik baxımdan əsaslı və analizə gərəkli araşdırma suallarını müəyyənləşdirmək - dissertasiya mövzusu ilə bağlı olaraq elmi əsaslı tənqidi yanaşma ortaya qoymaq - mövzu ilə bağlı ədəbiyyatları müəyyənləşdirmək - araşdırma və tədqiqatlarda akademik etik qaydaları bilmək - dissertasiya işinin mövzusunun müəyyənləşdirmək - dissertasiya işinin məzmun layihəsini hazırlamaq - dissertasiya işi üçün vaxt cədvəlini tərtib etmək 	60	<p><i>Tədqiqatlar kommunikasiya və innovasiya</i></p> <p><i>Tədqiqat İşinin Aparılması</i></p> <p><i>Elmi-tədqiqat təcrübəsi</i></p> <p><i>Elmi-pedaqoji təcrübə</i></p>	<p>6</p> <p>6</p> <p>6</p>	<p>PK – 7</p> <p>PK – 8</p> <p>PK – 9</p> <p>PK – 10</p> <p>PK – 11</p> <p>PK – 17</p>

<ul style="list-style-type: none"> - dissertasiya işində ortaya qoyulan araşdırma problemi ilə bağlı məlumat əldə etmə vasitələrini müəyyənləşdirmək - ali məktəb təhsilinin prinsip və məzmununu bilmək - tədris prosesinin təşkili və idarəedilməsi metodlarını bilmək - tələbə psixologiyasını və tələbə davranışlarını bilmək - tələbə qiymətləndirmə metodlarını bilmək və bu metodların tətbiq etmək - dərs prosesində istifadə olunan dərs materiallarının hazırlanmasını bilmək - eyni zamanda istifadə olunacaq ədəbiyyatların seçilməsini və istifadəsini bilmək - imtahanlarda tələbə qiymətləndirmə zamanı istifadə olunan materialların (sualların, keyslərin və s.) hazırlama prosesini və üsullarını bilmək - dərs zamanı auditoriyada davranış qaydalarını bilmək - dərs prosesində müasir proqram təminatlarından və vasitələrindən istifadə qaydalarını bilmək. - alınmış nəticələrin tədqiqi imkanlarını müəyyənləşdirməyi; - yerinə yetirilmiş tədqiqat işinin müdafiəsini; - tədqiqat işinin nəticələrinin çapa hazırlanmasını; - elmi-tədqiqat və elmi-pedaqoji təcrübələrdə iştirakı nəticəsində əldə etdiyi nəticələrdən dissertasiya işində istifadə etməyi; - dissertasiya işində ortaya qoyulan araşdırma problemi ilə bağlı məlumat əldə etmə vasitələrini müəyyənləşdirmək - məlumat toplama vasitəsindən istifadə edərək 		<p style="text-align: center;"><i>Magistrlik dissertasiyasının hazırlanması və müdafiəsi</i></p>	<p>36</p>	
--	--	--	------------------	--

	<p>məlumatların əldə edilməsi və analizi</p> <ul style="list-style-type: none"> - analizlərdən sonra əldə edilən nəticələrin elmi təhlili - dissertasiya işinin yazı qaydalarını bilmək - araşdırmanın nəticələrinin hesabat halına salınması - araşdırma prosesinin, araşdırma analizlərinin və nəticələrinin təqdim edilməsi - elmi araşdırmaların aparılması prosesi - aparılan araşdırmaların elmi məqalə halına salınması - elmi məqalə yazarkən istinadlarda vacib elmi etik qayda qanunları - araşdırma apararkən müəyyən edilmiş mövzu haqqında daha əvvəl aparılmış araşdırma və məqalələri dəyərləndirmə - daha doğru məlumatların toplanması üçün ideal məlumat toplama metodlarının seçilməsi - lazımlı birinci növ və ikinci növ məlumatların əldə edilmə qaynaqları və onlardan istifadə üsulları - elmi jurnallar üçün məqalə və ya elmi konfranslar üçün məruzələrin hazırlanması - məruzələrin təqdim edilməsi - araşdırma prosesində xarici ədəbiyyatlardan istifadə - araşdırmalar zamanı lazımlı olacaq müasir proqram təminatlarını və onlardan istifadə qaydalarını 				
	Kreditlərin ümumi cəmi	120		120	

* *İxtisas və müvafiq ixtisaslaşmalar üzrə səriştələr (kompetensiyalar) və buna müvafiq fənlər ali təhsil müəssisələri tərəfindən müəyyənləşdirilir.*

4.3. İxtisas üzrə magistr təhsil proqramının yerinə yetirilməsi müddəti: ümumi həftələrin sayı - 94 o cümlədən:

- nəzəri təlim - 30 həftə
- Tədqiqatlar, kommunikasiya və innovasiya, tədqiqat işinin aparılması - 8 həftə
- təcrübələr (elmi-tədqiqat və elmi-pedaqoji) - 8 həftə
- imtahan sessiyaları - 10 həftə
- magistrlik dissertasiyasının hazırlanması və müdafiəsi - 24 həftə

- tətilər - 14 həftə

5. Maddi-texniki, tədris bazası və kadr potensialı

- 5.1. Ali təhsil müəssisəsinin **060402 - Mühasibat uçotu və audit** ixtisasının təhsil proqramına müvafiq hazırlanmış tədris planında nəzərdə tutulan fənlər üzrə dərslərin aparılması, təcrübələrin keçirilməsi və elmi-tədqiqat işlərinin yerinə yetirilməsi üçün müvafiq İKT ilə təchiz olunmuş kabinet və laboratoriyalar, kompyuter sinifləri, emalatxanalar və s. ilə təmin olunmuş maddi-texniki bazası olmalıdır. Təhsilənlərin ali təhsil müəssisəsinin lokal şəbəkəsinə, internetə, məlumat bazalarına, elektron kitabxanalarına, axtarış sistemlərinə çıxışı təmin edilməlidir.
- 5.2. Fənlərin tədrisi, bir qayda olaraq, ali təhsil müəssisələrinin elmi dərəcəsi və ya elmi adı olan professor-müəllim heyəti tərəfindən aparılır. Bu fəaliyyətə həmçinin müvafiq ixtisas üzrə minimum magistr dərəcəsinə sahib və həmin sahədə iş təcrübəsi olan digər müəssisə və təşkilatlarda çalışan şəxslər də cəlb oluna bilər.
- 5.3. Magistrlik dissertasiyalarına elmi rəhbərlik, bir qayda olaraq, həmin təhsil müəssisəsində çalışan professor-müəllim heyətinin elmi adı və ya müvafiq ixtisas üzrə minimum magistr dərəcəsinə sahib və həmin sahədə iş təcrübəsi olan digər müəssisə və təşkilatlarda çalışan şəxslər tərəfindən həyata keçirilir.

6. Tədris prosesinin forma və metodları

- 6.1. Magistrantın nəzəri təlimi və pedaqoji hazırlığı mühazirə-seminar, məsləhət, sərbəst iş, pedaqoji təcrübə və s. formalarda həyata keçirilir.
- 6.2. Magistr hazırlığı üzrə tədris prosesində şifahi şərh, müsahibə, interaktiv təlim, müstəqil iş, diskussiya, dəyirmi masa, illüstrasiya, tədqiqatçılıq, laboratoriya və praktik iş və digər metodlardan istifadə edilə bilər.
- 6.3. **060402 - Mühasibat uçotu və audit** ixtisası üzrə magistr hazırlığında elmi-tədqiqat və elmi-pedaqoji təcrübələr nəzərdə tutulur (təcrübələrin məqsəd və vəzifələri ixtisasdan asılı olaraq müəyyənləşdirilir). Təcrübələr növündən asılı olaraq müvafiq təşkilatlarda, yaxud ali məktəblərin kafedra və laboratoriyalarında keçirilə bilər.

7. Yekun dövlət attestasiyasına qoyulan tələblər və qiymətləndirmə

- 7.1. Yekun dövlət attestasiyası magistrlik dissertasiyasının müdafiəsindən ibarətdir. Dissertasiyanın məzmununa, həcminə, strukturuna qoyulan tələblər və onun müdafiəsi qaydaları Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi tərəfindən müəyyənləşdirilir.
- 7.2. Təhsilənlərin biliyinin qiymətləndirilməsi Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabineti tərəfindən təsdiq edilmiş qaydalar əsasında həyata keçirilir.
- 7.3. Yekun Dövlət Attestasiyası nəticəsində məzunlara magistr ali elmi-ixtisas dərəcəsi və dövlət nümunəli diplom verilir.

Azərbaycan Respublikası Təhsil
Problemləri İnstitutunun direktoru

_____ Emin Əmrullayev

_____ 2016-cı il

Azərbaycan Respublikası Təhsil
Nazirliyi Elm, ali və orta ixtisas
təhsil şöbəsinin müdiri

_____ Yaqub Piriyev

_____ 2016-cı il

İqtisadiyyat və idarəetmə ixtisaslar
qrupu üzrə Dövlət Təhsil
Standartlarını hazırlayan işçi qrupun
sədri

_____ Ədalət Muradov

_____ 2016-cı il

Azərbaycan Respublikası Təhsil
Nazirliyinin Elmi Metodiki Şurasının
«İqtisadiyyat» bölməsinin sədri

_____

_____ 2016-cı il